

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2022
 (skrajne daty)
 Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Dziedzictwo obrządków Kościoła katolickiego na ziemiach polskich
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Filozofii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II, sem. 3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Mgr Wojciech Ziobro

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	-	-	30						4

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

wiedza z zakresu historii Polski uzyskana w trakcie nauki w szkole średniej, umiejętność czytania mapy, analizowania i interpretowania tekstów źródłowych

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznać z podstawowymi wiadomościami z historii chrześcijaństwa, jego podziałów i obrządków
C2	Zapoznać z podstawowymi tekstami dotyczącymi obrządków Kościoła katolickiego i ich dziedzictwa na ziemiach polskich

C3	Uświadomić osobistą odpowiedzialność za kultywowanie dziedzictwa własnego obrządku
----	--

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ma podstawową wiedzę o naukach związanych z zagadnieniami dotyczącymi komunikacji międzykulturowej oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	K_W01
EK_02	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z dziedziny kultury z wykorzystaniem różnych źródeł	K_U01
EK_3	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawy organizacyjne i prezentacja tematyki konwersatorium (2 godz.) 2. Bibliografia i podstawowe pojęcia (2 godz.) 3. Geneza i rozwój chrześcijaństwa (4 godz.) 4. Kościół katolicki i jego obrządki (2 godz.) 5. Geneza i rozwój katolickich obrządków na ziemiach polskich (chrystianizacja i unie) (2 godz.) 6. Dziedzictwo obrządku łacińskiego w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (6 godz.) 7. Dziedzictwo obrządku unickiego (grekokatolickiego/bizantyjsko-ukraińskiego) w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (4 godz.) 8. Dziedzictwo obrządku ormiańskiego w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (4 godz.) 9. Dziedzictwo obrządku neounickiego w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (2 godz.) 10. Relacje międzyobrządkowe (współprzenikanie i konflikty – zapożyczenia, „spory o dusze”) (2 godz.)

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: elementy wykładu, analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, prezentacja, referat

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt,	Forma zajęć dydaktycznych
---------------	---	---------------------------

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	(w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, referat/prezentacja	Ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, referat/prezentacja	Ćw.
EK_03	referat/prezentacja, obserwacja w trakcie zajęć	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

konwersatorium: przygotowanie referatów na wybrany temat, dyskusja, praca ze źródłami, praca w grupach, pisemne kolokwia. Obowiązkowa obecność na konwersatoriach, aktywność na zajęciach, zaliczanie kolokwiów i 2 wybranych lektur z ręcznym streszczeniem; w przypadku nieobecności zaliczenie materiału zajęć i dodatkowych lektur z ręcznym streszczeniem.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	75 (w tym przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu, lektura wskazanych publikacji i przygotowanie ich ręcznych streszczeń)
SUMA GODZIN	110
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

LITERATURA PODSTAWOWA:

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, oprac. zespół biblistów polskich, Poznań-Warszawa 1990 lub późniejsze wydania.

Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 2002.

Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997.

Źródła i materiały do nauczania historii, opr. S. Sierpowski, Warszawa 1998.

Banaszak M., *Historia Kościoła katolickiego*, t. 1-3, Warszawa 1986-1992.

Kumor B., *Historia Kościoła*, t. 1-8, Lublin 2001.

Zieliński Z., *Historia Kościoła. Odbicie rzeczywistości Bożej w świecie*, Poznań 2007.

Historia chrześcijaństwa, red. A. Hastings, Warszawa 2002.

Krętosz J., *Wschodnie katolickie obrządki w Polsce*, Katowice 2008.

1050 lat chrześcijaństwa w Polsce, red. P. Ciecieląg, Warszawa 2016.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Chrzęszczewski J., *Kościoły Ormian polskich (Lehahayoc' ekel'ec'inere)*, Warszawa 2001.

Ciecieląg P., *Struktury organizacyjne Kościoła katolickiego w Polsce (obrzędek rzymsko-katolicki i obrządki wschodnie)*, w: *1050 lat chrześcijaństwa w Polsce*, Warszawa 2016, s. 77-110.

Dawson Ch., *Tworzenie się Europy*, Warszawa 2000.

- Encyklopedia chrześcijaństwa. Historia i współczesność - 2000 lat nadziei*, red. H. Witczyk, Kielce 2000.
- Kłoczowski J., *Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza*, Warszawa 2003.
- Krętosz J., Rzeźniczek B., *Problemy współżycia ludności różnych kultur na terenie archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego w XIX w.*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, 40(2007), z. 1, s. 169-178.
- Kustra A., Śliwa T., *Współżycie katolików obrządku greckiego i łacińskiego w Galicji w początkach 2. połowy XIX w. w świetle sprawozdania z wizytacji pracownika nuncjatury wiedeńskiej ks. Karola Rimely’ego*, „Premisla Sacra”, 16(2014/2015), s. 181-200.
- Nowicka U., *Opieka duszpasterska nad wiernymi katolickich Kościołów wschodnich na terytoriach łacińskich*, „Seminare”, 28(2010), s. 29-40.
- Ormianie między Wenecją a Lwowem. Materiały do dyskusji*, red. D.M. Macios, K.R. Nowak, M.M. Olszewska, Ostrawa-Warszawa 2018.
- Osadczy W., *Płaszczyzna współistnienia obrządków greckiego i łacińskiego Kościoła katolickiego w Galicji Wschodniej po Concordii (1863-1914)*, „Dzieje Najnowsze”, 30(1998), nr 3, s. 143-146.
- Rozkwit średniowiecznej Europy*, red. H. Samsonowicz, Warszawa 2006.
- Rydzkowska-Kozak J., *Ormiańskie malarstwo miniaturowe w Rzeczypospolitej Obojga Narodów*, Warszawa-Toruń 2014.
- Rzemieniuk F., *Kościół katolicki obrządku bizantyjsko-słowiańskiego (neounia)*, Lublin 1999.
- Starowieyski M., *Sobory Kościoła niepodzielonego*, Tarnów 1994.
- Stopka K., *Ormianie w Polsce – siedem wieków współistnienia*, Warszawa 2017.
- Stradomski J., *Spory o „wiarę grecką” w dawnej Rzeczypospolitej*, Kraków 2003.
- Śliwa T.z., *Okruchy z historii Kościoła obrządku greckiego*, Przemyśl 2017.
- Tłomacki A., *Kościół rzymsko-katolicki obrządku bizantyjsko-słowiańskiego (Kościółneounicki) na południowo-wschodnim Podlasiu w latach 1924-1947*, „Radzyński Rocznik Humanistyczny”, 5(2007), s. 96-130.
- Wasył F., *Ormianie w przedautonomicznej Galicji. Studium demograficzno-historyczne*, Kraków 2015.
- Woźniak S., *Zakon SS. Sióstr Zgromadzenia Dzieci Marii opieki św. Józefa obrządku bizantyjsko-słowiańskiego na terenie diecezji gorzowskiej w latach 1952-1962*, „IN GREMIUM”, 3(2009), s. 83-93.
- Wyczawski Hieronim Eug., *Ruch neounijny w Polsce w latach 1923-1939*, „Studia Theologica Varsaviensia”, 8(1970), nr 1, s. 409-420.
- Zakrzewski K., *Historia Bizancjum*, Kraków 1999.
- Zieliński Z., *Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków*, Poznań 1986.
- Ziętek D., *Tożsamość i religia. Ormianie w krakowskiej i lwowskiej diasporze*, Kraków 2008.
- Żywczyński M., *Papiestwo i papieże w średniowieczu*, Kraków 1995.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej